

Youth

Психологія життєвого простору сучасної молоді

Міжнародна науково-практична
конференція

Future

Рівне

26-27 листопада 2021

Education

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Психологія життєвого простору сучасної молоді

Міжнародна науково-практична конференція

26–27 листопада 2021 року

Р і в н е

УДК 159.9+ 316.6

Психологія життєвого простору сучасної молоді: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 листопада 2021 р). Упоряд. Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова – Рівне: Волинські обереги, 2021. 122 с .

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 12 від 30.12.2021 р.).

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Піонтковська Д. В.*кандидат психологічних наук,**доцент кафедри вікової та педагогічної психології**Рівненського державного гуманітарного університету**м.Рівне, Україна*

НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЯК СКЛАДОВА ОСОБИСТОСТІ

В останні роки увага багатьох дослідників сконцентрована на проблемі глобалізації культури та становленні інформаційної цивілізації. До кінця ХХ століття у світі набула реального вираження постмодерністська формула руйнування культурно-історичного хронотипу. В одному просторі виявляються суміщеними минуле, сучасне і майбутнє, старе і нове, де селянська периферія, індустріально-капіталістична околиця та постіндустріальний центр перетворюються на «глобальне село». Факти свідчать про те, що сучасний світ на рубежі століть є складною цілісною системою, яка самоорганізується в ситуації постійного виробництва та відтворення хаосами порядку, моделювання різних сценаріїв глобального культурно-цивілізаційного прогресу, несподіваних поворотів і зростання ролі свідомого вибору шляхів соціального та психологічного розвитку особистості. З-за подібних умов сучасній молоді необхідно докласти безліч зусиль для збереження власної «самобутності» у цьому «глобальному селі». Дослідники дають похмурий прогноз про майбутнє світової національної культури у ХХІ ст., що вписується у сценарій глобальних культурно-цивілізаційних криз. Динамічні процеси, що відбуваються в українській культурі, поєднуються з процесами, скерованими на визначення ідентичності, становлення культурної автономії та акцентування унікальності окремих культур. Співіснування різних етнокультурних ідентичностей поряд із всеукраїнською, визначається не тільки свідченням історичної унікальності нашої держави, а й серйозною соціально-психологічною та педагогічною проблемою [1, с. 142-143].

Розвиток національної культури сучасної молоді як складової особистості визначається запорукою конструктивних відносин, державної цілісності та мирного співіснування представників різних національностей. Значення культурних знань у сучасному світі інтенсивно зростає, особливо в умовах етнічно-демографічної суспільної трансформації, що триває в сучасному суспільстві. Сучасна молодь має можливість комунікувати не тільки з близьким оточенням, а й завдяки мережі Інтернет з представниками різних національностей, що у свою чергу визначає важливість розвитку національної культури.

Одним із головних внутрішніх чинників розвитку національної культури сучасної молоді визначається потреба в знаннях про етнічну культуру та національні особливості людей, з якими людина взаємодіє. Етнокультурні знання виступають як пізнавальний компонент розвитку національної культури сучасної молоді. В даний час удосконалення системи освіти призводить до досягнення цілей щодо формування компетенцій, спрямованих на розвиток вміння аналізувати та враховувати національні культурні різноманіття в процесі міжкультурної взаємодії, виховувати толерантність в умовах міжкультурного соціального розмаїття.

У сучасній психолого-педагогічній науці існує теоретичне та практичне підґрунтя, що створює методологічну базу розвитку національної культури сучасної молоді за допомогою етнокультурних знань. Сучасні наукові роботи з проблеми розвитку полікультурної особистості та етнокультурного знання як його основи зосереджуються на таких аспектах: трансформації ідентичності у віртуальному світі, реалізація національної культурної освіти, виховний потенціал освітнього середовища, акмеологічний вектор розвитку особистості, соціально-психологічні основи культуралізму, культурна самоідентичність особистості, етнокультурна компетентність тощо.

Незважаючи на широку наукову популярність проблеми розвитку національної культури сучасної молоді, її міжкультурної комунікації та культурного самовизначення, існують суперечності, пов'язані з необхідністю відпрацювання психолого-педагогічних умов для забезпечення розвитку особистості та з відсутністю практичної реалізації спеціальних програм у процесі здобуття вищої освіти. Сформовані етнокультурні знання для об'єктивного сприйняття та розуміння етнокультурних відмінностей людей є основою розвитку національної культури сучасної молоді. Етнокультурні знання сприяють об'єктивній оцінці ситуацій міжетнічної взаємодії, нейтралізують етнічні стереотипи та розвивають пізнавальний інтерес до етнокультурних особливостей. Формування етнокультурних знань займає важливе місце у розвитку національної культури сучасної молоді у навчальному процесі, а когнітивний компонент є основою розвитку національної культури сучасної молоді.

Встановлено, що розвиток національної культури сучасної молоді відбувається успішно на тлі наступних психолого-педагогічних умов: єдність у розумінні полікультурної особистості як складової духовно-морального розвитку; реалізація моделі розвитку національної культури сучасної молоді; організація розвитку національної культури в студентів у педагогічній роботі через організаційно-діагностичний, процесно-діяльний, контрольний та продуктивний етапи; врахування вікових та індивідуальних особливостей студентів; розвиток потреби та готовності до особистісної рефлексії та здатності до самопізнання [2].

Отже, основана мета навчання і виховання полягає в розвитку національної культури сучасної молоді як складової особистості, яка на сьогоднішній день є необхідною предметною освітою, що дозволяє їй по-різному сприймати багатонаціональне середовище, формуючи тим самим особистий світогляд з життєвоважливим особистісним відчуттям міжнаціональної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Репринцев А. В., Сухоруков И. С. Формирование этнокультурной идентичности подростков и юношества как проблема современной психологии и социальной педагогики. *Вопросы журналистики, педагогики, языкознания*, 2017, vol. 33, № 7 (256), С. 142-149.
2. Batachuk D. The role of ethno-cultural knowledge in the development of multicultural student's personality. *8 th icCSBs 2019 The Annual International Conference on Cognitive - Social, and Behavioural Sciences. The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences EpSBS*, 2019, pp. 1-20. URL: <https://doi.org/10.15405/epsbs.2019.12.02.2> (дата звернення 30.11.2021).

Рудюк О. В.

кандидат психологічних наук

доцент кафедри загальної психології та психодіагностики

Рівненського державного гуманітарного університету

м. Рівне, Україна

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КРИЗИ ЗАЙНЯТОСТІ У БЕЗРОБІТНІЙ МОЛОДІ В НОВИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Структурна трансформація сучасного ринку зайнятості характеризується високим ступенем динамічності і суперечливості, що в реаліях пандемії, спричиненої хворобою SARS-CoV-2, проявляється в трендах невизначеності, непередбачуваності та кризовості його розвитку. Тотальні обмежувальні заходи, які були введені упродовж останнього часу більшістю країн світу, вкрай негативно позначились на настроях усіх суб'єктів ринку трудової зайнятості, подекуди спричинивши кризу більш глобального, психологічного характеру – втрату почуття визначеності і прозорості у відношенні власного майбутнього, депривацією

З М І С Т

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

БЫЛИНСКАЯ Н. В. Особенности временной перспективы у представителей молодежной среды.....	3
БЕЗЛЮДНА В. І. Ставлення студентської молоді до трудової міграції.....	5
ЖУРАВЛЬОВА Л. П., ЛУЧКІВ В. З. Глобалізаційні процеси, асертивність та емпатійна суб'єктивність особистості.....	8
КУЛАКОВА Л. М. Ефективна комунікація в розрізі теорії поколінь.....	10
НАЗАРЕВИЧ В. В. Остракізація в суспільстві як захисний механізм сучасності.....	14
НЕЧИПОРУК Л. І. Соціальна активність молоді в громаді: банк молодіжних ініціатив.....	17
ПАШТЧЕНКО Л. В. Психологічні особливості формування гідності сучасної молоді.....	20
ПЕТРУК Л. П. Трансформаційне суспільство і розвиток особистості.....	22
ПОНТКОВСЬКА Д. В. Національна культура сучасної молоді як складова особистості.....	25
РУДЮК О. В. Актуальні аспекти вивчення кризи зайнятості у безробітній молоді в нових соціально-економічних умовах.....	26
САВУЛЯК В. О. Етнічна ідентичність у структурі Я-образу (на матеріалі дослідження студентів).....	30
СПВАК Н. В., СПВАК Д. М. Вплив ЗМІ на становлення світогляду студентів.....	33
ХОМИЧ І.С. Соціально-психологічні особливості детермінації супідільно значущої поведінки особистості	36

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

АРТЕМОВА О. І. Активізація креативних ресурсів майбутніх практичних психологів у процесі професійної підготовки.....	41
БАБАК К. В. Самоактуалізація особистості здобувачів вищої освіти у діяльності психологічної служби ЗВО.....	43

БЕРЕЗЮК Т. П. Особливості професіоналізації майбутніх спеціалістів у контексті фахової підготовки.....	46
БОЛЮХ Т. П. Психологічні особливості емоційного вигорання юнаків.....	49
ГАВРИЛОВИЧ А. А. К проблеме социально-психологической адаптации в спортивной деятельности.....	51
ДЖЕДЖЕРА О. В. Підготовка майбутніх психологів до практичної діяльності в процесі вивчення навчальної дисципліни «організація діяльності психологічних служб».....	54
КАМІНСЬКА О. В. Детермінанти успішного професійного становлення майбутніх психологів.....	56
КОБЗАР З. І. Психологічні особливості розвитку професійної емпатії майбутніх психологів.....	60
ЛУЦИК Г. О. Використання арт-терапевтичних технологій у підготовці майбутніх психологів до роботи зі схильними до девіантної поведінки підлітками	61
СИНЮК Д. Личностные качества студентов, значимые для их учебно-профессиональной деятельности.....	63
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ	
ДАНИЛЕНКО А. В. Особенности психического здоровья студенческой молодежи в условиях пандемии.....	69
IVASHKEVYCH E., NAVOSHUK A. The development of creative thinking of teenagers.....	73
КУЛАКОВ Р. С. Проблема формування толерантного ставлення учасників освітнього процесу до осіб з особливими освітніми потребами.....	78
КИТЮШКО С. І. Психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді.....	81
КОНОПЛИЦКАЯ О. Аспекты социальных ролей в социально-психологических установках индивида.....	83
МУЖАНОВА Н. В. Особливості соціалізації неформальної молоді в умовах пандемії...	86
МУКНАЛЧУК N., НЛАВИНСКА Е. The problem of understanding novels by senior pupils creatively.....	89

ПАВЛОВ И. В. Особенности виртуального образа я в игровой вселенной.....	94
САВЕЛЮК Н. М. Психосемантичний простір психологічного благополуччя майбутніх освітян.....	97
СЕВЕРИН А. В. Восприятие предметов вариативной формы подростками с разным уровнем интернет-зависимости.....	100
СОЗОНЮК О. С. Емоційний інтелект як особистісний ресурс розвитку життєвих перспектив особистості.....	103
СТОРОЖ О. В. Основні наукові підходи до творчої соціалізації студентів	106
ТОКАРЕВА Н. М. Психологічні виміри форматування перцептивно-інтерактивної компетентності юнаків.....	110
ЮРЧУК О. І. Застосування дельфінотерапії як засобу корекції осіб з психофізичними порушеннями	114
ЯЩУК С. Супрежеские конфликты и причины их возникновения.....	116
КНУРАVTSEVA N., IVASHKEVYCH E. Argumentative discourse as a problem of cognitive psychology.....	119